

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošt. čerk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Samozavest ČSR

Spremembe, ki so sledile v Avstriji po berchtesgadenskem sestanku avstrijskega kancelarja dr. Schuschnigga s Hitlerjem, še bolj pa Hitlerjeve izjave z dne 20. februarja tega leta, so namah obrnile pozornost mednarodnih krogov tudi na avstrijsko sosedo, na Češkoslovaško, ki je obenem sosedo tretjega rajha, saj so se Hitlerjeve izjave o 10 milijonih Nemcev »v dveh sosednjih državah« nanašale prav tako na Avstrijo kakor na Češkoslovaško. Novost in s tem bistvena pomembnost teh izjav je bila v tem, da je Hitler proglasil Nemčijo za zaščitnico vseh Nemcev v onih državah, v katerih si ti ne morejo sami izvajati narodnih in političnih pravic, med katere spada po novem nemškem tolmačenju tudi pravica do svobodnega izpovedovanja nacionalno-socialističnega svetovnega nazora.

V tej obliki je bil z uradne nemške strani prvič po svetovni vojni storjen poskus utemeljenja nemškega vmešavanja v zadeve drugih držav. Že po sestanku v Berchtesgadu, ko so bile vsaj v glavnih obrisih znane avstrijske koncesije Hitlerju, se je zdelo, da je zgodovinski pomen avstrijskih sprememb prav v tem, da je avstrijska vlada v nekaterih čisto notranjih zadevah svoje države popustila napram zahtevam druge države in s tem neposredno sama privolila v vmešavanje te države v svoje notranje zadeve. Značilno je bilo, da je to negativno stran Schuschniggovega koraka posebno močno podčrtalo zlasti švicarsko časopisje, ki je s tem tudi švicarske kroge opozorilo na več ali manj prikriti nevarnosti novega razvoja v Evropi.

V nič manjši meri pa so se tega resnega problema takoj po prvih spremembah v Avstriji začeli zavedati tudi organi češkoslovaškega javnega mnenja. Diplomatski urednik »Lidovih Novin« Hubert Ripka je prejšnji teden izredno jasno prikazal, v čem bi bila za obstoj ČSR nevarnost nemškega vmešavanja v položaj nemških manjšin v ČSR: kakor v Avstriji Hitlerjevi, tako naj bi bili tudi v ČSR henleinovci pionirji one »glajhsaltunge«, ki naj bi tretjemu rajhu olajšala dosego njegovih ciljev v podunavskem bazenu. Vistosmerenje v Avstriji in enak pojav med Nemci v ČSR naj bi bili samo sredstvi za dosego teh ciljev, prav tako kakor spada med sredstva nemške srednjeevropske politike pritisk na ČSR, da se odpoje svojim zavezniškim pogodbam, predvsem seveda pogodbama o vzajemni pomoči z Rusijo in Francijo. Češkoslovaška naj bi se Nemčiji na ljubo otrešla svojih edinih diplomatskih jamstev, ki jih ima v svojem sedanjem, nedvomno težkem mednarodnem položaju.

Za treznost in zrelost češkoslovaškega naroda pa je bilo od prve zavesti nevarnosti, kakor utegne biti skrita v avstrijskih dogodkih in izjavah nemškega kancelarja tudi za njegovo domovino značilno, da se nihče ni predal paničnemu strahu in beganju, ki je bilo in je deloma še sedaj tipično za razpoloženje nekaterih avstrijskih krogov. V vseh češkoslovaških listih brez izjeme je bila takoj prikazana potreba po jasnem in nedvoumnom odgovoru. S svojo povečano strnjeno in enotnostjo ga je podal že narod sam in svet je s pozornostjo pričakoval, kaj poreče čsl. vlada. V petek je spregovoril ministrski predsednik dr. Milan Hodža. Odmev njegovega govora po svetu je dokazal, da je imel češkoslovaški narod prav, ko se sredi splošnega pesimizma, ki je po spremembah v Avstriji zajel Evropo, ni predal paniki, kajti splošno evropsko pritrjevanje, Hodževim besedam je Češkoslovaški že priznalo ono moralno zmago, ki je prvi pogoj trezne in vseh iluzij proste posvetitve resnemu in stvarnemu obrambnemu delu.

Kakor je avstrijski kancelar doktor Schuschnigg osem dni poprej povedal, da so nemškemu poseganju v avstrijske notranje zadeve postavljene meje, preko katerih ne more v svojem popuščanju noben odgovorni avstrijski državnik, ki se zaveda tudi svoje mednarodne odgovornosti, tako je tudi dr. Hodža z vso jasnostjo, pa tudi z vso odločnostjo začrtal meje med tem, kar smatra za mednarodni problem češkoslovaško-nemških odnošajev, ter tem kar je samo češkoslovaški notranji problem, v katerega bi bilo sleherno vmešavanje od zunaj nedopustno, pa naj se skriva v kakršnokoli obliki. Češkoslovaška, je dejal dr. Hodža, ne želi pustiti nobenega v dvomu glede svoje trdne odločnosti, da bo pravice svoje državne samostalnosti branila z vsemi svojimi silami, čim bi jih skušal kdo okrniti.

Enako precizen in nedvoumen je bil v svojih izjavah londonskemu listu »Sunday Times« tudi predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš. Nejasnosti in dvomnosti drugih sta tako oba najvišja češkoslovaška državnika postavila meje s treznimi, hladnimi in stvarnimi ugotovitvami, ki jih Evropa ne more prezeti. Češkoslovaška se sicer v polni meri zaveda svojega sedanjega mednarodnega položaja, toda narod, ki se ni ustrašil boja za svoje pra-

SCHUSCHNIGG VABI SOCIALISTE V VLADO

Da si ustvari protiutež proti nacistom, jim obljublja zastopstvo tudi v občinah in drugih ustanovah

Dunaj, 7. marca. br. Kakor se doznava iz okolice kancelarja dr. Schuschnigga, namerava dr. Schuschnigg v kratkem znova preosnovati svojo vlado. Spričo vse hujšega pritiska narodnih socialistov, ki zahtevajo zase vse mogoče svobode in vodijo politiko izsiljevanja, se je odločil, okrepi avstrijsko fronto na ta način, da bo pritegnil v vlado tudi socialiste. S tem bi ustvaril močan protiutež in zavrl njihovo akcijo, ki zavzema že skrb zbujajoč obseg.

Kakor se je zvedelo, je dr. Schuschnigg že v soboto povabil k sebi predstavnike socialnih demokratov. Vabilu so se odzvali zaupniki dunajskega delavstva in delegati iz vseh večjih industrijskih centrov, zlasti iz gornje štajerske, kjer so socialisti posebno močni. Deputacija je kancelarju izjavila, da odklanjajo socialisti vsak poskus hitlerizacije Avstrije ter da se bodo proti temu borili z vsemi sredstvi. Zato le obžalujejo, da dr. Schuschnigg ni že prej občutil potrebe, da bi pritegnil v vlado tudi zaupnike socialističnega delavstva, ker bi to njegov položaj znatno okrepilo in dalo mnogo večji poudarek politiki samostojnosti in neodvisnosti Avstrije. Kljub temu so socialisti tudi sedaj pripravljeni podpreti njegovo politiko, zahtevajo pa seveda, da se jim zagotovi sorazmeren vpliv na vodstvo državne po-

litike. Le pod takim pogojem so voljni nositi tudi soodgovornost za usodo Avstrije. Kancelar dr. Schuschnigg je socialstom zagotovil, da jim bo zajamčil enak vpliv v avstrijskem javnem življenju, kakor ga imajo narodni socialisti. Socialni demokratje bodo dobili svoje zastopnike ne samo v vladi, marveč tudi v vseh drugih ustanovah od občine preko dežel do vrhovnih zakonodajnih ustanov. To se bo zgodilo že v najkrajšem času.

V zvezi s tem se doznava, da se že vodi preko Schuschniggovega namestnika v vodstvu patriotske fronte, ministra Zernattija, pogajanja s socialisti glede udeležbe v vladi. Za nočjo so sklicali socialisti konferenco svojih zaupnikov iz vse Avstrije, na kateri bodo določili podrobne pogoje za sodelovanje v vladi. Spričo protinacističnega razpoloženja avstrijskega delavstva računajo v dunajskih klerikalnih krogih s tem, da bo v najkrajšem času prišlo do sporazuma. Klerikali bodo sicer morali pod silo razmer sprejeti precej hude pogoje, toda v danem položaju jim ne preostaja ničesar drugega. Koliko se je moglo dosežati zvedeti, zahtevajo socialisti odstranitev Seys-Inquarta iz notranjega ministrstva, ki se mora poveriti kakemu neutralcu, najbolje kakemu političnemu strokovnjaku. Mislijo predvsem na dunajskega policijskega direktorja in

sedanjega državnega podtajnika dr. Stabla. Razen tega zahtevajo socialisti vpliv na socialno zakonodajo, sorazmerno zastopstvo v vseh socialnih ustanovah, delavskih zbornicah, itd. Poleg tega se jim mora priznati popolna svoboda v pogledu političnega udejstvovanja, ker smatrajo, da bo le na ta način mogoče uspešno zajeziti nacistično propagando.

Minister Watzek za sodelovanje socialistov

Dunaj, 7. marca. br. Državni podtajnik ministrstva za delo Watzek, bivši vodja socialističnega delavstva na Dunaju, je dal novinarjem izjavo, v kateri poudarja pripravljenost delavstva za sodelovanje v borbi za obrambo avstrijske neodvisnosti in samostojnosti. Naglasil je, da je socialistično delavstvo zavzemalo do sedaj stalno čakanje. Brez pritiska, prostovoljno in spontano pa stopa sedaj na plan, ker vidi, da grozi Avstriji resna nevarnost hitlerizacije, čemur se mu delavstvo najodločneje upro.

Po nova navodila v Nemčijo

Dunaj, 7. marca. br. Avstrijski nacistični ministri drug za drugim odhajajo v Nemčijo na posvet. Sedaj se mudi v Stuttgartu minister Glaise-Horstenaus. Oficial-

no je njegov obisk v Nemčiji utemeljen s predavanjem, ki ga bo imel na zavodu za zamejno nemštvo v Stuttgartu, toda v dunajskih političnih krogih domnevajo, da je šel le v Berlin poročat in iskat nova navodila za nadaljnji razvoj nacistične akcije v Avstriji. Po poročilih iz Berlina so Glaise-Horstenaus priredili v Stuttgartu manifestativni sprejem. Pozdravil ga je mestni župan, ki je naglasil, da so obiski avstrijskih ministrov v Nemčiji dokaz, kako močne sile so v Avstriji na delu, da odstranijo vse ovire, ki preprečujejo združitev Avstrije in Nemčije. Glaise-Horstenaus je v svojem govoru izjavil, da je čutil z nemško skupnostjo in je srečen, da tudi sedaj kot avstrijski minister lahko služi nemški stvari. Na povratku iz Stuttgarta se bo Glaise-Horstenaus ustavil v Berlinu, kjer bo imel razgovore z vodilnimi zastopniki vlade in narodno socialistične stranke.

Berlin, 7. marca. g. »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja z Dunaja, da bo avstrijski državni tajnik general Zehner prihodnji teden odpotoval v Berlin, kjer se bo udeležil spominke svečanosti za padle vojsake.

Spomenica 25.000

štajerskih kmetov

Dunaj, 7. marca. br. Danes se je zglasila pri kancelarju dr. Schuschniggu večja delegacija štajerskih kmetov, ki mu je izročila od 25.000 kmetov podpisano spomenico, v kateri izjavljajo štajerski kmetje, da so trdno odločeni zastaviti vse svoje sile za ohranitev samostojnosti in neodvisne Avstrije. Kancelarju dr. Schuschniggu izrekajo popolno zaupanje in ga pozivajo, naj neomajno vztraja v svoji borbi. Kmetje odklanjajo nacistem in vsako politiko, ki hoče kakorkoli okrniti avstrijsko suverenost.

Beck v Rimu

Svečan sprejem poljskega zunanjega ministra v Benetkah in italijanski prestolnici

Rim, 8. marca. k. Poljskemu zunanjemu ministru polkovniku Josipu Becku so priredili v Italiji, zlasti v Benetkah in v Rimu, svečan sprejem. Vse glavne postaje so bile okrašene z italijanskimi in poljskimi zastavami, povsod so se zbirale množice ljudi, ki so poljskemu ministru prirejale navdušene ovacije. V Benetkah je Beck izjavil, da je naravost očaran nad ljubeznivim sprejemom. Poudaril je, da je poljsko-italijansko prijateljstvo »svetla realnost«.

V Rimu, kamor je prispel s svojim spremstvom ob 19.30, je sprejel Becka zunanji minister Ciano z velikim spremstvom iz zunanjega in drugih ministrstev. Beck bo ves čas svojega bivanja v Italiji, ki bo trajalo do srede, gost italijanske vlade.

Danes ob 10.15 je odšel poljski zunanji minister v kvirinalsko palačo in se vpisal

v knjige. Nato se je odpeljal v Panteon in položil na grobove italijanskih vladarjev venec, pozneje pa na Benetškem trgu na grob Nezanega junaka ter na Kapitolu na spomenik za revolucijo padlih fašistov. Povsod so mu izkazali vojaške časti in ga je velika množica tople pozdravljala.

Dopolodne je imel Beck prvi razgovor z italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano, ki je trajal nad eno uro.

Kaj želi Beck

Varšava, 7. marca. o. V tukajšnjih dobrih poučenih krogih zatrjujejo, da bo zunanji minister Beck pri svojih razgovorih v Rimu postavil zahtevo, naj se Poljska pritegne k četvernemu paktu veselst ter se ji na ta način uradno prizna značaj veselst. Pri tem računa na podporo Italije in Nemčije, za kar je pripravljena priznati italijanski imperij.

Volitve v Bolgariji

Pri nedeljskih delnih parlamentarnih volitvah v dveh okrožjih je vlada dobila 30 mandatov izmed 48

Sofija, 7. marca. AA. Notranji minister Nikolajev je sredi 22. sprejel bolgarske novinarje, in jim izjavil, da so po poročilih oblastnih ravnateljev potekle volitve v šumenskem in starozagorskem okrožju v redu in miru. Zenske so po večini glasovale za kandidate, ki so se izrekli za vladno politiko. Včeraj izvoljeni poslanci se dele v tri skupine: vladne, nevtralne in opozicijske. Med kandidati opozicije, ki niso uspeli, je bivši predsednik vlade Nikola Mušanov, ki je kandidiral v Ruščuku. Tu sta bila izvoljena Stojko Petkov, opozicijskega in Nikola Vaskov, vladni kandidat. V Šumenu sta bila izvoljena demokrat odvetnik Mirski in socialni demokrat Prodanov, oba opozicijska.

Ob 1. zjutraj so objavili naslednje uradno poročilo: Včeraj je bilo v starozagorskem in šumenskem okrožju izvoljenih 48 narodnih poslancev. V predvolilni borbi se je 30 izmed njih izreklo za politiko, ki jo izvaja sedanja vlada.

Listi objavljajo uradno poročilo o izidu prvega volilnega dne in o izvolitvi poslancev, ne da bi navajali, koliko glasov so dobili posamezni kandidati.

Izd včerajšnjih delnih volitev daje kaj jasno sliko končnega rezultata, ki ga bodo pokazale volitve prihodnje tri nedelje. Že to, da so včerajšnje volitve potekle v popolni volilni svobodi in brez incidentov, govori za naklonjenost prebivalstva nasproti režimu.

vice v preteklosti, se tudi boja za svojo težko in z velikimi žrtvami priborjeno svobodo ne bo nikdar zbal. Grožnje lahko dosežejo samo eno: še večjo strnjeno in enotnost vsega češkoslovaškega naroda.

Pri vsem tem pa se ČSR tudi v bodoče ne želi izogniti naporom za zblizanje z Nemčijo, kakor tudi doslej ni odbila nobene ponudbe za diplomatska pogajanja s svojo sosedo na zapadu. Toda taka pogajanja morejo ugodno vplivati na razmerje med obema državama in s tem na mir v srednji Evropi, le, ako se vodijo med popolnoma enakopravnimi pogodbeniki. Tudi tu je dr. Hodža jasno postavil mejo med protovoljnimi mednarodnimi pogajanjimi in vmešavanjem v notranje zadeve, ki ga Češkoslovaška odklanja.

Dr. Hodža je pravilno pokazal, da

Volilna udeležba je bila zelo velika, tudi ženske, ki jim je novi volilni zakon dal to pot prvič glasovalno pravico, so se v velikem številu udeležile volitev.

Vladno glasilo »Dnež« pravi, da pomembni rezultati delnih volitev jasno stališče prebivalstva proti prejšnjemu strankarskemu režimu, ki mu ni več vrnitve.

Finsko-ruska meja zaprta

Varšava, 7. marca. br. Zaradi vedno pogostejših incidentov na finsko-ruski meji je finska vlada sedaj zaprla mejo napram Rusiji. Na meji so zgradili trojne žične ovire, obmejne straže pa so podvojili. Prestop meje je dovoljen le na nekaterih posebej v ta namen označenih mestih, kjer se izvaja najstrožja kontrola.

Optimistična presoja angleško-irskih pogajanj

London, 7. marca. AA. Irski krogi so zelo optimistični glede uspeha londonskih pogajanj med angleškimi in irskimi zastopniki. Sicer priznavajo, da obstajajo še zapreke, poudarjajo pa, da se je zlasti na področju medsebojne trgovine pokazal pri pogajanjih velik napredek.

ČSR ni sama. Tem odločneje je zato mogel poudariti, da se navzlic nasprotnim željam ne želi odpovedati nobeni svoji zavezniški pogodbi, pa naj gre za zvezo s Francijo ali Rusijo ali Malo antanto, kajti samo v svoji popolni zvestobi zaveznikom lahko računa na njihovo pomoč, kadar bi to bilo potrebno; sleherno megljeno diplomatsko tavanje bi nasprotnike republike opogumilo k še večjim zahtevam. Češkoslovaška je danes močna v svoji trezni in preudarni notranji politiki, ki se ni izneverila svojim demokratičnim načelom. močna je v svoji diplomatski premočnosti, ki je najboljšje jamstvo njene obstoja, močna pa je predvsem v svoji psihološki strnjeno in globoki povezanosti vsega naroda ter v stvarni obrambni pripravljenosti, ki vzbuja spoštovanje vse Evrope.

Buharin: Mi smo le žrtve Stalinove mrznje

Glavni obtoženec v sedanjem procesu v Moskvi zavrača vse očitke obtožnice

Moskva, 7. marca. br. Na današnji dopoldanski razpravi je bil zopet zaslišan glavni obtoženec Buharin, ki je na veliko presenečenje sodišča in poslušalcev zavračal vse trditve obtožnice in spravi s svojimi izjavami sodišče v veliko zadrego. Med drugim je izjavil, da so vsem obtoženecem z nečloveškim mučenjem izsilili njihove izjave. Vse, kar trdi obtožnica in kar izpovedujejo sedaj obtoženci, je izmišljeno in prikrojeno za ta proces, ki naj bi pomagal Stalinu odstraniti vse njegove konkurente in sploh ljudi, ki imajo o nalogah Sovjetske unije drugačne pojme kakor Stalin. Državni tožilec Višinski je skušal na vse načine pripraviti Buharina do tega, da bi priznal vsaj nekatere očitke, toda Buharin, čeprav popolnoma duševno in telesno izčrpan, je vztrajal pri tem, da so vsi obtoženci nedolžni. Ko so na poziv predsednika sodišča nekateri izmed obtožencev ponovili svoje izjave, v katerih obremenjujejo Buharina, je Buharin izjavil: Naj govorijo, kar hočejo, jaz vem, da sem nedolžen in da smo vsi le žrtve Stalinove osebne mrznje!

London, 7. marca. br. »Times« poroča o moskovskem procesu: Buharin je pri današnjem zaslišanju odločno zavračal trditve obtožnice in obtožencev, ki ga obreme-

njujejo, toda proti trikratni nadmoči predsednika sodišča, državnega tožilca in naukskanega avditorija se zmanj bori. Nekdo je Buharinov glas poslušala vsa prostrana Sovjetska unija, danes pa je bil podoben človeku, ki v smrtnem boju zmanj bije z glavo ob zid. Tudi njegova usoda je že zapечатena. Proces je le še gola formalnost, usoda obtožencev je bila odločena že v trenutku, ko so jih zaprli.

Na vrsto pridejo še generali in diplomati

London, 7. marca. g. Po poročilu iz Moskve je Stalin naročil vrhovnemu državnemu tožilcu Višinskemu, naj pripravi dva procesa proti izdajalcem in saboterjem v procesu pri diplomaciji. V prvem procesu bo obtoženih 14 najvišjih oficirjev rdeče vojske, med njimi namestnik vojnega ministra maršal Jegorov, šef generalnega štaba Ljukov, bivši poveljnik vojaškega okrožja v Minsku, general Bilov, bivši poveljnik leningraškega vojnega okrožja general Bibenko, bivši vojaški ataše v Varšavi polkovnik Ribalko in drugi. V drugem procesu bo na obtožni klopi 9 bivših vodilnih diplomatov Sovjetske unije, med njimi tudi bivši ruski poslanik v Berlinu Jurenjev, bivši poslanik v Varšavi Dattian in bivši poslanik Bogomolov.

Pomorska bitka v španskih vodah

Republikanske vojne ladje potopile Francovo križarko »Baleares«

Gibraltar, 7. marca. br. Včeraj okrog 2.30 zjutraj je prišlo do večje pomorske bitke med Francovim in republikanskim vojnim brodom. Spopad se je odigral približno 70 milj od rta Palos, kjer so križarile Francove vojne ladje »Canariase«, »Baleares« in »Almirante Cervera«. Republikanci so poslali proti njim tri svoje križarke in več torpednih rušilcev. Vnela se je kratka bitka, v kateri so republikanci izstrelili proti Francovim vojnim ladjam več torpedov. Eden izmed njih je zadel križarko »Baleares«, na kateri je takoj nastala silna eksplozija. Ladja se je nagnila in je bila kmalu nato vsa v plamenih. Ostale Francove ladje so zatem pobegnile.

Goreči vojni ladji, na kateri je bilo okrog 600 moških posadke, je prihitelo na pomoč več angleških torpednih rušilcev,

ki so rešili okrog 400 mornarjev. Med reševanjem se je pojavilo nad gorečim parnikom več republikanskih bombnikov, ki so vrgli okrog šest bomb. Ena izmed njih je padla v bližino angleškega rušilca »Campenfield«. En angleški mornar je bil od eksplozije ubit, dva pa ranjena. Druga bomba je treščila v bližino angleškega rušilca »Boreas«. Na tem rušilcu so bili ubiti trije mornarji. Poveljnik angleškega kontrolnega brodom je zaradi tega protestiral pri valencijski vladi, kjer pa so protest zavrnili, češ, da so bili poveljniki angleških ladij pravočasno obveščeni, naj se ne približujejo bojišču.

Rešene mornarje so angleške ladje izkrcale v Palmi na Mallorci. Okrog 200 mornarjev je našlo pri eksploziji smrt ali pa so pozneje utonili.

Federzoni predsednik italijanskega senata

Rim, 7. marca. AA. Na mesto pokojnega Gabriela D'Annunzia je imenovan za predsednika italijanske akademije Luigi Federzoni, predsednik italijanskega senata.

Obisk italijanske mornarice v Lizboni

Lizbona, 7. marca. v. Včeraj sta prispeli v Lizbono dve italijanski križarki. Zvečer je italijanski poslanik priredil na čast portugalskim zastopnikom banket. V svojem govoru je opozarjal na iskreno sodelovanje med italijansko in portugalsko vlado in na bratsko prijateljstvo, ki veže oba latinska naroda.

Krona in žezlo abesinskega cesarja v Rimu

Rim, 7. marca. o. Bivši italijanski podkralj v Abesiniji maršal Graziani je danes izročil Mussoliniju krono in žezlo abesinskega cesarja, ki ju bodo po nalogu Mussolinija shranili v kolonialnem muzeju.

Teniški igralec Cramm aretiran

Pariz, 7. marca. g. Po poročilu iz Berlina je bil znani najboljši teniški igralec Gottfried von Cramm aretiran, ker je osumljen zločinov proti morali.

INSERIRAJTE V „JUTRO“

Naši kraji in ljudje

Prizadevanje Alianse ženskih pokretov za državne in samoupravne uradnice

19. februarja je sprejel g. predsednik vlade in g. minister financ delegacijo Alianse ženskih pokretov. V delegaciji je bilo: 12 delegatov iz Zagreba, 1 iz Novoga Sada, 1 iz Banjaluke, 4 iz Beograda in delegatinja Jugosl. učiteljskega združenja. Zastopane so bile vse stroke: profesorice, učiteljice, poštne uradnice, železniške uradnice, banska uprava v Zagrebu, pošta in uradna gradskega poglavarstva v Zagrebu in Beogradu. Iz Ljubljane se delegacija ni mogla priložiti zastopnica ker je bil sprejem prvotno določen po vrstni g. predsednika vlade iz Ankare, kar se pa je v zadnjem hipu izpremenilo, zaradi česar se ni moglo pravočasno obvestiti naš pokret.

Po sprejemu se je delegacija sestala na povabilo ženskega pokreta v Beogradu in njegovem ženskem klubu in izjavila, da je bila zadovoljna z vsem, kar je slišala od g. ministra financ in od g. predsednika vlade. G. Letica je izjavil, da vlada polagoma popravlja vse težke ukrepe, katere je morala uveljaviti l. 1935., ko je bila zelo težka finančna situacija. Rekel je, da je bila takrat vlada pred alternativno: ali neredno izplačevanje plač vsem državnim nastavitelcem, ali znižati plače. Vlada se je odločila za znižanje, katero je smatrala za manjše zlo. Sedaj se popravlja državne finance, in zato ima vlada dobro voljo, da sanira stanje svojih uslužbenecov. V oktobru lani je vrnila doklade vsem, razen poročenim ženskam v državni službi. Sedaj proučuje saniranje stanja državnih upokojencev, a potem pridejo na vrsto poročene žene.

G. predsednik vlade je izjavil potem, ko mu je bilo razloženo stanje poročenih žensk v državni službi, da ga je delegacija popolnoma prepričala, da je njihov položaj res težak in da bo zato o tem vprašanju razpravljala vlada. Ena izmed delegatkinj je rekla, da polagajo poročene žene vse svoje upanje za izboljšanje v g. predsednika vlade, in on je nato odgovoril, da se v tem upanju ne bodo razočarale. Potem je delegacija g. predsedniku vlade govorila o vseh ostalih krivicah, ki jih trpe žene v državni službi, in to: »numerus clausus« za poštne in telegrafске uradnice, in celibat za učiteljice. G. predsednik vlade se je zelo iznenadil, ko mu je delegatinja poštno-telegrafskih uradnic, gospa Janajtjeva iz Beograda, s statističnimi podatki iz telefonske centralne v Beogradu dokazala, kako silno padajo rojstva med temi uradnicami, odkar jim je vzeta draginska doklada. G. predsednik vlade je potem zahteval, da mu pošljemo še nove konkretne podatke o stanju poročenih državnih uslužbenk, kar bo izvršila Aliansa.

G. predsednik vlade in g. ministru financ je bila izročena spomenica, v kateri je posebno naglašena razlika izmed vzetih doklad, ki obstoji med najnižjimi in višjimi skupinami in med najvišjimi in višjimi (od 54% do 59%). G. ministru financ je razložila namen delegacije ravateljica ženske gimnazije gospa dr. Vođavka-Kočonda, predsednica ženskega pokreta v Zagrebu, a. g. predsedniku vlade svetnica ministrstva socialne politike in podpredsednica Alianse ženskih pokretov, gospa Milena Atanackovićeva, ker je bila predsednica Alianse, g. Alojzija Štebi, zadržana.

Podatke, ki jih je zahteval g. predsednik vlade, zbira za Slovenijo ga. Štebi-Pleško, predsednica ženskega pokreta v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4., ki ponovno prosi, da vse uradnice, katerim je poslala vprašalne pole za te podatke, te pole vrnejo do 10. t. m.

mihi, je bila Kočevska Reka, kamor so prispeli v petek, 25. februarja. Tudi tu so bila ista tri predavanja, ki so vzbudila splošno navdušenje. Na zaključnem predavanju so se ponavljali enaki prizori kakor v Borovcu. Vsi vidijo v Jugoslaviji svojo rešitev in se v tem smislu bore za obstoj med onimi, ki hočejo delati po vzorcu jeza in lisice.

Zavedati se moramo, da je naša naloga v tem, da ščitimo svoje rojake na Kočevskem in da jim nudimo svojo pomoč, ki jim je potrebna mnogo bolj, kakor si marsikdo predstavlja. Odlučujoči činitelj naj skrbijo, da se njihovim neštetim prošnjam, ki jih dajejo v skrb za svoj obstanek, ugotovi, da se jim s tem dokaže, da so na Kočevskem oni gospodarji. Kulturna društva naj po vzoru CMD prispevajo k temu delu. Za vsako malenkost jim bodo hvaležni, posebno pa za knjige in predavanja. Na sedanjem tečaju so akademiki razdelili okrog 700 knjig. Imeli deset predavanj s skupnim obiskom 937 poslušalcev. Povsod so našli na gostoljubno sprejem, in enakega bo deležen vsakdo, ki bo šel nesebično in nepolitčno orat jedino v narodno ogrožene kraje v svobodni Jugoslaviji.

Gospa Mimi

Ugledna ljubljanska špeditijska tveška R. Ranzinger bo imela danes majhno intimno slovesnost. Gospa Mimi Sterletova, njena disponentka, praznuje 30-letnico zvestega službovanja. 16-letna hčerka uglednega ljubljanskega meščana g. Jožeta Drenovca iz Šiške je takoj po dovršeni trgovski

šoli stopila tu v službo. Izkazala se je v vestnosti in sposobnosti, da ji je danes poverjeno vodilno mesto, katero naj po splošni želji upravlja še dolgo vrsto let. Pridobila si je pač zadostno mero sposobnosti, da je znana in cenjena tudi izven naših meja. Posebno pa je tudi spoštovana zaradi svojega lepega značaja. Tako čila, službi zvesta, doma pa vneta vdana svojemu družinskemu krogu, naš ostanke ga. Mimi Sterletova do poznega življenja, ki je za njo še daleč, daleč.

Velik uspeh APZ na Jesenicah

Jesenice, 7. marca. V soboto se je predstavil jeseniškemu občinstvu Akademski pevski zbor iz Ljubljane, fantje v belih srajčah in sivljenih rutah so bili že takoj, ko so se prikazali na odru, deležni obilnega aplavza. Še bolj se je ploskanje razleglo, ko je stopil za pult dirigent France Marolt. Prva pesem je vzpostavila živ stik med pevci in občinstvom, nato je od pesmi do pesmi rastlo navdušenje. Takega petja Jesenice doslej še niso slišale. Pevci so povezani v celoto, v kateri so vsi glasovi sijajno zlitli.

Dela naših novejših skladateljev so bila deležna polnega priznanja. Škoda, da zbor ni ponovil nobene pesmi, kar pa je pri obsežnem sporedu prvega reda, o katerem bodo Jesenice še dolgo govorile. V dvorani, ki je bila nabrta, so sedeli vsi krajevni odličniki, lepo število meščanstva in tudi delavstva. Akademski pevski zbor bo odšel v naši sredi vedno zaželen in drag gost. Prav je, da nosi pesem v vsi širni slovenski domovino, njegova poštovanost bo našla polno priznanje v širokih plasteh slovenskega naroda.

Premiera Dvořakove opere »Jakobin«

Drevi bo v našem narodnem gledališču slavnostna premiera Dvořakove opere »Jakobin«. To na čast članicam ženske Male antike, ki so v nedeljo prisostvovali otvoritvi razstave umetnin češkoslovanskih, rumunskih in jugoslovanskih umetnic. Ljubljanski občinstvo, ki te dni izkazuje svoje toplo naklonjenost češkoslovanskim in domačim gostjem, naj blagovoli izkazati svoje spoštovanje posebnost ne na ta način, da v najčistnejšem številu poseti nocojšnjo premiero. — O delu samem v naslednjem nekaj podatkov:

Vsak izobraženec pozna Dvořaka kot češkega skladatelja čigar dela odčitujejo slovanski zanos, žive ritme in sočno folklorno noto. Kdo ne pozna njegovih »Slovanskih plesov«. Komu ni znan kot skladatelj čarobne opere »Rusalka« in njegove humorne, iz narodnega humorja zajete komične opere »Vrag in Katra«, ki smo jih že slišali na našem odru?

Med njegova manj znana dela spada »Jakobin«, toda kakor vse kaže, so Dvořakov častilci izkopali to delo iz pozabe, ker vsebuje nedvomno vrednote; poleg res priključnih glasbenih motivov, ki odčitujejo posebno lepoto na lirskih mestih in v zborih, je tudi libretto prav poseben. Stkan je iz epizod, ki se prelivajo druga v drugo in se spleta v dejanje na češki vasi, kjer

živni se spleta v dejanje na češki vasi, kjer ti se je poročil s tujko. Tujka kri, ki je navidezno prevladala v sinu, ga je gnala v svet. Dolga leta graščak ni vedel, kaj je z njim in če sploh še živi. Pri njem se je pojavil neki sorodnik, ki ga je skušal pregovoriti, naj ga posnovi, češ, sin je gotovo že mrtev. Na vasi pa živi tudi skladatelj Benda (znan češki kompozitor), ki je učil graščakovega sina glasbe. Seveda ne manjka v operi zaljubljenega para, ki mu različne težkoče zastavljajo pot k sreči. Med glavne ovire spada vaska »persona grata«, ki hoče zalo dekle zase.

Dejanje se godi za časa jakobinske vlade v Franciji. Tedaj pride v češko vas mlad človek, ki noče pokazati svojih listin in trdi, da spada sem. Izve pa se, da je prišel iz Francije, zato ga krsti vasko ljudstvo za »Jakobina«. Po različnih sporih, aretacijah in kovarstvih, se izkaže, da je Jakobin-graščakov sin, ki je živel doslej v Franciji in si je od tam tudi pripeljal ženo. Spletarski sorodniki in vsi, ki so v kalnem ribarili, se obrišejo pod nosom. Na koncu se najdejo srečni ljudje, ki so se borili, pogrešali in iskali.

Ceške opere, posebno dela starejših skladateljev, so pri našem občinstvu vedno deležne lepega zanimanja in priključnega sprejema. Tako moremo tudi tokrat pričakovati, da uspeh ne bo izostal. Slovenska glas-

Z Odolovo pasto si zobe očisti,
Z Odolovo vodo si usta izmij.
To usak dan ponovi in videl boš kmales
so usta ko črešnje, zob biseren sij.

Zdravje je lepota. Svojo lepoto in zdravje varujete, če negujete usta z ODOLom. Negu ust in zob je zapoved vzgoje in kulture in z ODOLom negovana usta so znak zdravja, lepote in kulture. ODOL je eno od najpopolnejših sredstev za negu ust in zob.

Aromatično varstvo Vaših ust oskrbi na najboljši način ODOL.

Brata, ki sta istočasno umrla Prvi je štel 86, drugi 75 let

Poljčane, 6. marca.

V petek zvečer je po kratkem bolehanju preminil 86 letni Josip Bizjak, arhivar v pokroju. Ko so njegovi sorodniki hoteli to vest sporočiti 75 letnemu bratu v Avstrijo, so dobili prav tako žalostno obvestilo, da so 75-letnega brata ta isti dan položili k večnemu počitku... Res nenavadno naključje.

Pokojni Josip Bizjak je bil navzlic visokim letom do nedavnega čil in zdrav. Ob 80 letnici, ko se ga je spomnil tudi naš list, smo zapisali, da je »za svoja leta pravcati mladenič«. Nič čudnega, da se je potem pokojnik v 84. letu drugič poročil ter je s svojo družico, ki je zdaj po dveh letih postala mlada vdova, živel v najlepšem soglasju.

Bil je toliminski rojak. Mnogo je videl po svetu, o čemer je znal zanimivo kramljati. V državni službi je prebil 45 let. Po vojni se je naselil stalno v Poljčanah, kjer je užival splošno ugled. Bil je dobrega srca. Rad je podprl društveno delo, bil je član Sokola. Lepo število prijateljev in znancev se je v nedeljo popoldne udeležilo njegovega pogreba. Domači pevci so mu v slovo ganljivo zapeli. Naj mu bo lahka poljčanska zemlja, kjer je preživel jesen svojega dolgega življenja. Preostali nam še sožalje!

Pokojni Jože Bizjak, ko je v februarju pred dvema letoma kot 84-letni ženin povedel svojo 40-letno nevesto v Poljčane pred oltar.

Velika mariborska tatvina pred sodiščem

Maribor, 7. marca.

Velika tatvina, ki je bila izvršena 30. decembra 1937 v Puklovi starinarini v Vetrinjski ulici, se je danes dopoldne razčleščevala pred tukajšnjim malim kazenskim senatom. Predsednik senata je bil s. o. s. dr. Tombak, prisodnika sta bila s. o. s. dr. Čemer in Lečnik. Obtožbo je zastopal državni tožilec Sever.

Kakor smo svojčas poročali, je bila 30. decembra 1937 ukradena lastniku starinarine v Vetrinjski ulici g. Puklu aktovka. V aktovki je bilo 69.000 dinarjev gotovine ter hranilne knjižice s skupno vlogo 120.000 dinarjev. Policija je imela srečno roko ter je kmalu ubrala pravo sled in je aretirala 29-letno zasebnico Elizabeto Bachovo, ki je večkrat zahajala v starinarino, ter 27-letnega tkalca Ivana Podjavorška. Policija jo je prišla v zadnjem hipu, ko je Bachova že nameravala odpotovati v Gradec. V njenem stanovanju v Mlinški ulici so našli 27.000 dinarjev, pri Podjavoršku na Po-

brežju pa 35.000 dinarjev. Policija je donar vrnila g. Puklu, ki trpi okoli 5000 dinarjev škode. Hranilne knjižice, ki jih je Bachova baje vrgla v Dravo, je g. Pukl dal takoj razveljaviti. Pukla pa je zadela precejšnja škoda tudi zaradi tega, ker je Bachova skupno z hranilnimi knjižicami poglala v Dravo tudi seznam Puklovih dolžnikov.

IVAN NOČ KLAVIRSKI KONCERT II. III.

Bachova in Podjavoršek sta danes priznala svoje grehe in je bil Podjavoršek obsojen na 2 leti strogega zapor, Elza Bachova pa na 3 leta strogega zapor ter na izgubo častnih državljanjskih pravic za dobo 3 let.

Lep dar: Zgodbe brez groze

Prosvetno delo skupine ljubljanskih akademikov na Kočevskem

V okviru akademske podružnice CMD se je zbrala pretekli mesec majhna skupina nacionalnih akademikov iz Ljubljane in se podala na Kočevsko, da z nesebičnim in poštovanim delom kulturno in nacionalno povzdigne tamkajšnje prebivalce. Nabiralne akcije za knjige in gnotne podpore so le delno uspele in bi brez izdatne podpore družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ta tečaj ne bil mogel.

16. februarja so akademiki odpotovali iz Ljubljane ter se podali v 25 km od Kočevja oddaljeno Dolenjo Brigo, kjer jih je gostoljubno sprejela upraviteljica šole gospodična Zdenka Cirkova. Takoj so pričeli prirediti kulturne večere z razpravljanjem o najvažnejših vprašanjih, ki zanimajo našega kmeta. S seboj so imeli tudi kino projektor z vsem potrebnim priborom. Tam doli še petroleja ne dobijo, kaj žele elektriko in so kraji popolnoma odrezani od ostalega sveta, prepuščeni samim sebi in pa potujočemu vetru. Velja samo še omeniti, da nimajo od Borovca dalje niti postene vozne ceste. Novica o prihodu ljubljanskih akademikov se je hitro razširila po okraju. Prebivalci so v izredno velikem številu, okoli sto ljudi, napolnili edino šolsko sobo in pazljivo poslušali prvo poljudno predavanje g. Antona Žuna o sedanjem mednarodnem političnem položaju. Nad vse zadovoljni so bili po predavanju, ki je pretežno večina izmed njih prvič zagledala na platnu žive slike. V drugih večerih, ki so bili posvečeni kulturnemu delu v Dolnji Brigi, so predavali: gđc. Marija Vedernjakova o higieni na vasi, g. Boris Zidarič o kmečkem prebivalstvu Jugoslavije in g. Mirko Jeretin o splošni zgodovini Jugoslovancov. Skupno je bilo zavrtih pri vseh treh predavanjih v Dolnji Brigi 3800 m. filma. Zadnji večer pa so si poslušali še posebej vtislivi v spomin, ker so dobili izredno lepo število knjiž.

V Borovcu je bil uspeh še mnogo večji. Nemalo gre zaslugi za to g. šolskemu upravitelju Marjanu Tratarju. Tudi borovski okraj je že zvedel o kulturnih večerih v Brigi in so ga našli tako akademiki že pripravljenega. Takoj prvič, v torek 22.

februarja so napolnili poslušalci obsežno šolsko sobo. Tokrat je imel predavanje o mednarodnem položaju g. Rasto Švajgar. Tudi tu je bil predvajan film, ki je žel velikansko veselje. Delo pa ni ostalo le pri kulturnih večerih, temveč so akademiki obiskovali posamezne kmečke družine, kjer so naši ljudje spoznavali v prijateljskem pomenu, da je njih domovina le Jugoslavija. Povsod so akademike gostoljubno sprejemali, saj so dobili z njihovim obiskom zopet novo moč, da se bodo lahko borili z vsemi slunari na svoji zemlji. Pri tem jih je še povzdignilo to, ker so prinesli akademiki s svojo goščo jamstvo, da misli ostala domovina na nje in da jih podpira. Naslednji večer je bil pri predavanju g. Zidariča obisk še večji. Ljudje so prišli na predavanje iz krajev oddaljenih po uro hoda in še več. Tretji večer, na katerem je predaval g. Jeretin, pa je dosegel višek. Ko so po kino predstavi začeli akademiki deliti knjige, so ljudem žareli obrazi od veselja, da bodo zopet čitali nekaj v domačem jeziku. Na zaključku večera pa je spregovoril še gospod Zidarič nekaj bodrilnih besed, ki so navdušile poslušalce tako, da vzklikanja Jugoslaviji ni bilo konca. Šele ko so zapeli skupno par domoljubnih pesmi, so se pričeli ljudje razhajati. Pri tem so se toplo zahvaljevali našim poštovanim akademikom, stiskali jim roke, zagotavljajoč jim, da bodo vedno ostali zavedni Jugoslovenci, brez ozira na krage. Prosilci so akademike, naj še pridejo, radi jih bodo sprejeli, saj imajo tako redko priliko slišati slovensko besedo.

Kulturno delo v Borovcu ima pa še posebno važnost zato, ker je bil s tem postavljen temelj izvenskolski kulturi v slovenskem jeziku. Ko je pred letom postal upravitelj šole g. Marian Tratar, se je prvič oglašila iz ust učitelja slovenska beseda. Sedaj pa je bilo prvo kulturno predavanje v slovenskem jeziku. Velika zaluga za to gre Cirilu Metodovi podružnici v Kočevski Reki, ki vrši svojo težko narodno obrambno nalogo v splošno zadovoljstvo.

Tretji kraj, ki so si ga izbrali akade-

aki banovini pri prvem posloju. Če je za porazdelbo denarja merodajen kak ključ, mora biti to samo ključ: razmerje obremenitve, ki zadeva našo banovino v skupnosti z ostalimi pokrajinami. Toda če vzamemo stališče vzajemnosti in nedeljnih skupnih interesov, se mora

izredni in prvenstveni interes modernizacije cest v Sloveniji

razmotirati s stvarnega, vsedržavnega gledišča, t. j. da se moderna rekonstrukcija cest izvršuje v prvi vrsti pri nas, kjer sta motorizirani promet in mednarodni turizem najbolj razvita, najmočnejša in gospodarsko najvažnejša. Samo preko dobrih in urejenih cest v Sloveniji se morejo odpreti vrata turizmu tudi v ostale predele naše lepe države. Zato so na kar najhitrejši modernizaciji cest v dravski banovini zainteresirane tudi vse ostale pokrajine, zlasti pa naše Primorje.

Ako bi se vsota 578 delila po pravičnem ključu, bi morala dravska banovina prejeti za cestna dela 96 milijonov dinarjev in kot nadoknado iz prvega posloja še 60 milijonov, kar pomeni skupno 156 milijonov.

Na podlagi porazdelbe posojila po prometni in turistični važnosti pa bi se za modernizacijo cest v dravski banovini morala določiti vsaj polovica vsesкупnega zneska, da se po izvršitvi rekonstrukcije najglavnejših mednarodnih dohodov v Slovenijo more nadaljevati modernizacija cest v notranjosti.

Pred dvema letoma je naša država razlasiila zemljišče za razširjenje in uralnavo državne ceste Ljubljana - Kranj.

V smislu zakona je država obvezana, da v teku meseca dni po prevzetju zemljišča izplača pogodbeno vsoto. Toda danes sta minili že dve leti, odkar je država prevzela ona zemljišča, čista je skoraj dograjena, toda za vsa ta zemljišča država vse do danes ni izplačala niti pare! Kmetje zaman moledujejo, da bi se jim izplačali zneski za odvzeto zemljo. Brez uspeha moledujejo ti kmetje v davčnih uradih, ki zahtevajo od njih davčne zaostanke, naj jim država odračuna znesek, ki ji gre za davke, od vsote, ki jim jo dolguje za prodano zemljišča. Gospoda ministra prosim, da ukaže podrejenim organom, da se takoj izplača odkupnina za razlasičena zemljišča.

Dotakniti se moram še nekega vprašanja, a to je

regulacije reke Save od Medvoda do Litije.

Ta regulacija je zelo nujna. Dokler pa ni mogoče pristopiti izvedbi celega projekta, naj se dobi in to za vsako ceno sredstva, da se uredi najnevarnejša in najvažnejša mesta z obrambnimi nasipi in rampami.

Posl. Koman je končno izjavil, da bo glasoval proti proračunu.

Odločne besede

poslanca Mohoriča

Posl. Mohorič je uvodoma obžaloval, da narodni poslanci niso dobili ministrovega ekspozice tiskane, saj je proračun tega resora po svojem pomenu za državno obrambo in narodno kulturo ter gospodarstvo enako važen kakor prometni in poštni resor. Toda ne daje se mu niti ono, kar je najnujnejše. Ekspozice je sicer realen, vendar pa je minister molče prešel preko mnogih stvari, ki bi jih moral omeniti, da bi se podala jasna slika o naših komunikacijah in javnih delih.

V mesečnih izkazih finančnega ministrstva je izkazanih za prvih 8 dvanajstin tedne proračunskega leta 115 milijonov kredita za javna dela, porabljenih pa je bilo le 64 milijonov, to je 55%. Zakaj potem sploh sprejemamo tak proračun. Če je proračun realen, kdo je potem oni odgovorni nevidni činitelj, ki zahteva še v tem v tako slabem položaju se nahajajočem resoru nadaljnjih prihrankov? Kje je krivda, da ni denarja niti po proračunu, ko pa na drugi strani tako paradiramo z milijardami za javna dela? V drugih resorih se izrabijo vsi predvideni krediti, tu pa le polovica!

Govornik je navedel iz ministrovega ekspoziceja, da se bo moral ustaviti ves promet v državi, če se bo nadaljevalo zasedanje neracionalno varčevanje. Ceste zadrževanje več, kakor bi stala moderna cestnišča. Minister nam ni pojasnil vprašanja novega milijardnega kredita za javna dela, o katerem se toliko govori. Dve, tri, štiri milijarde! Kako je v uporabi tih kreditov? Kako je s cestnim fondom? Tak vprašanja bi se ne smela urejati z uredbami, ko bo vendar morala obsteti in amortizacija plačevati cela generacija. Kakšni so pogoji, kakšen je načrt amortizacije. S kakšnimi dohodki naj se vobče ostvarijo ta javna dela? Na eni strani imamo neizčrpen vir delovnih moči, imamo velik prihodek prebivalstva, imamo polno nezaposlenega denarja po bankah, minister pa toži, da nima dovolj kreditov za najnujnejše potrebe in zlasti ne za melioracije in regulacije rek, ki bi bile vendar neposredno rentabilne, ker bi se z njimi preprečile vedno nove elementarne katastrofe, ki se sedaj tako čisto pojavljajo. Za moderniziranje vseh naših cest bi bilo treba ogromnih milijard. Ker pa ni mogoče opraviti vse dela, nastane vprašanje prednosti, vprašanje, kdo naj določi te prednosti. Ali naj bodo strankarske ali po banovinskem ključu ali podeljene po načelih pretiranega centralizma? Zanima nas tudi uprava cestnega fonda, ali bo centralizirani, ali pa bo v glavnem prenesen na banovine, ki naj same v okviru svojih mej skrbje za izvrševanje cestnih del? Na vsa ta vprašanja v ekspoziciji ni odgovora.

Zelo nesrečna je uredba glede prekomernega izkoriščanja cest, ker odpira tisoč možnosti samovoljnega obdavljanja po tehničnih organih, ki nikoli niso imeli opravka s predpisovanjem davkov, in to v nasprotju z vsemi strokovnjaki in mnenji. Načrt zakona o elektrifikaciji nikakor ne vzpodbuja privatne inicijative. Bančništvo, ki mora imeti štiri do petkrat več gotovine v blagajnah, kakor v normalnih časih, se ne upa spuščati se v elektrifikacijske investicije. Zakon določa kolektivizacijski sistem, ki pa se absolutno ne more spraviti v sklad z našimi tesnimi razmerami. Zato se s takimi posli in podjetji bavi zgolj tuji. Toda že primer družbe »Dalmatienec«, pri kateri so tuji dobili velike koncesije, kaže, da tudi na tak način ni bilo mogoče ničesar boljsega doseči. Tuje družbe brezsrčno eksploatirajo posamezne predele države z visokimi cenami za elektriko. Treba je revidirati osnovna načela zakonskega načrta o elektrifikaciji države.

Dravski banovini, ki zavzema tako važen zemljepisni položaj, se glede na njen tranzitni promet, ne dajejo zadostni krediti. Mesto po 15.000 dobiva za vzdrževanje enega kilometra državnih cest v zadnjih letih le še po 6.990 din. Zaradi obupnega

stanja državnih cest prehaja promet na banovinske ceste, ki pa bodo kmalu prav tako upropaščene. V tej banovini je promet največji in bi se bilo treba zaradi tega takoj lotiti moderniziranja tamkajšnjih cest, ki so tranzitno mednarodnega značaja. Kako pa se opravljajo cestna dela v dravski banovini? Kako se je n. pr. gradila cesta št. Vid-Kranj. Tri sezone je bila cesta zaprta. Treba je modernizirati tudi sistem dela.

Po ministrovih izjavi se še le sedaj pripravlja elaborat za moderniziranje ceste Beograd-Zagreb-Ljubljana. Nelogika je tudi v dejstvu, da dovršujemo, kakor je omenil minister, 540 km cest, da je v delu nadaljnjih 445 km, na drugi strani pa obstoječih ne vzdržujemo tako, da vsaj ne bi propadale.

V dravski banovini so ceste vedno slabše, obremenitve za promet pa vedno večje. Za ljubljanski tovorni avto s priklopcem, ki ima 4 tone nosilnosti in je doslej prevozil 9.300 km, je treba na leto plačati raznih davščin v skupnem znesku 33.392 din, okrog 2.800 din mesečno, odnosno preko 130 din na vsak delovni dan! Olajšave, ki so bile dane v pogledu pogonskih sredstev in uvoza niso nič zalegle, kar se je z eno roko dalo, se je z drugo vzelo.

Problemi poštne službe

Iz govora nar. posl. Ivana Mohoriča na seji narodne skupščine dne 5. t. m.

G. poštni minister je sam kritično razmotril in razčlenil pred nami svoj budget in jasno izrazil svoje nezadovoljstvo, da mu bistvene potrebe resora niso zadovoljene s temi krediti, da mu ni omogočeno, da bi razvijal tisto delovanje, ki ga, kakor sam uvdeva in smatra, brezpogojno zahtevajo potrebe gospodarskega oživljenja in kulturnega življenja v naši državi.

Mislil, da bi g. minister in tako tudi vsa vladna veča morali biti dosledni, ko vidijo, da se resor eksploatira na način,

da mora dati čisti dohodek 40%. Sam minister priznava, koliko mu boluje osebja, kako oboje trpi zaradi nehijskih razmer v poštini uradih, da trpi revščina zaradi nezadostnih gmotnih dohodkov, da nad 12% tega oboja boluje za tuberkulozo. Pri takem stanju ne gre, da mora pošta dati 230 milijonov čistega prispevka državnim dohodkom.

Nerazumljivo je, da je v poštnem proračunu 50 milijonov kot subvencija parobrodništvu. To je stvar splošne državne politike, stvar prometne politike. Subvencija naj gre tjakaj, kjer so ostali izdatki za pomorstvo. Da se razumemo, ne oporekam potrebi te vsote. Smatram celo, da je 50 milijonov zelo ozko odmerjeno, toda ne razumem, zakaj se to nariva poštam.

Organizacija pošt

ni srečna. Zlasti so pogodbene pošte ustanovne, ki strokovno ne morajo napredovati. Danes so pogoji za te pogodbene pošte, gmotna odškodnina, ki jo dobi pogodbeni poštar, tako nerazumno nizko odmerjeni v primeri z delom in odgovornostjo, da niso v nikakem skladu. In v tem leži glavna težava za delo na teh pogodbenih poštah.

Ako pogledamo statistiko, ki jo izdaja ministristvo p. t. t., vidimo, da se je

od leta 1930 število osebja znižalo

v teku šestih let za 380 oseb, dočim se je število pošt zvišalo za 59, število telefonskih uradov za 371, število telefonskih central za 265, a telefonski promet je v milijonih porasel za 169. Prosim vas, gospodje, kaj pomenijo te številke? Pomenijo, da se je skrhlo osebje, ki je sedaj obremenjeno z dvojnimi in trojnimi deli, pa je potem naravno da prihajajo tiste škodljive posledice, ki jih je g. minister priznal tudi pred nami in jih navedel. Gospodje, tu se ne sme ostati na pol poti. Ni dovolj, da se to samo ugotovi, temveč je treba, da se iz teh dejstev izvedejo tudi posledice. Ni dovolj se pohvaliti, da je dobrodelno društvo poštinih uslužbencev, ki sami nimajo dovolj niti za svojo najskromnejšo prehrano, zgradilo sanatorij za svoje bolne tovariše...

Pošta se tudi iznenada postavlja kot nosilka državnih dolgov, kot nosilka posojil, katere naj bi sama obrestovala. Razumel bi to, ko bi se temu resoru pustil presežek dohodkov. To bi bilo tudi upravičeno. Toda, da dohodke jemlje finančni minister, hipoteko pa pušča poštnemu ministru, to je, gospodje, le preveč preprost način postopanja in se tako ne more priti do kakšnega pozitivnega cilja in napredka.

Gospodje, v naši državi je kreditov za vse mogoče, zato naj bi se minister poštni odločnejše zavezal v ministrskem svetu za pravice svojega resora. Prepričan naj bo, da bi vsesкупno narodno gospodarstvo stalo za njim in odobravalo njegov postopek.

Vidimo, da je

proračun zvišan

za 42 milijonov din v izdatkih, toda je zvišan tudi v dohodkih za 71 milijonov din, a to je važno. V zadnjem poltretjem letu moramo v tem resoru venomer zabeleževati zvišanje tarifov in pristojbin za pošto, brojavno, telefonsko službo. To danes v nekaterih tarifih že presega mejo in minister je sam ugotovil, da se opazja kot posledica »razmaja« v prometu, da n' napredka. Ako pa obstoji gospodarsko blagostanje, o katerem se nam govori, bi bilo treba, da se kaže tudi tu pri ministrstvu p. t. t. Če se pa ne pojavlja, bo treba preiskati vzroke in najti sanacijo. Ako b se razvalno tako, verjamem, da bi se cela vrsta tarifov mogla in morala revidirati in znižati!

Poštni investicije

so danes zelo enostranske. Predn'k sedanjega g. ministra je izvedel lanskega leta celo vrsto investicij v smeri Sarajeva. Ne oporekam potrebi teh investicij, toda poleg te smeri obstajajo tudi druge smeri v državi, ki so tudi koristne, ki bi mogle biti rentabilne in bi se morale vpoštevati. Tudi letos ne vidimo

niti ene edine postavke v smeri dravske banovine

Imamo pa v dravski banovini cele predele, ki imajo mnogo industrije, kot n. pr. pričenši od Maribora proti Ptuj, Čakovcu, kjer so še vedno samo železni »omnibus« telefonski vodi. Pri razgovorih na razlase večje od 100 km se ne razume niti besedica. Ravno tako je v Savinjski dolini, da ne govorim o glavni progji od Ljubljane do Beograda, kjer nimamo samo velikega službenega prometa, temveč se v poletju nahaja kraljevi dvor in ves diplomatski zbor na Bledu. Gospodarski vobče ne morejo po nekoliko dni dobiti zvezve z Beogradom. Vse to je čista izguba za državno blagajno. Za ministristvo p. t. t. je odgovoren tisti, ki ne daje, da bi se ustvarila ta dohodek. Finančni minister bi mogel pri teh rentabilnih panogah ustvariti možnosti in pozitivne vire dohodkov za državno blagajno.

G. minister nam je ostal dolžan odgovor

o vprašanju kablov.

V lanskem finančnem zakonu smo v deli pooblastilo, da se nabava izvrši. Reklo se nam je, da bo to v kompenzaciji za baker. Sicer pa imamo dovolj deviz, da se more ta transakcija izvršiti. Vemo, da sta dve milijardi nezaposlenega denarja v Poštni hranilnici in Državni hipotekarni banki, in ne moremo razumeti, zakaj se ta nabava ne izvrši. Gospodje, ne mislite, da bodo velike svetovne trditve venomer prihajale na te licitacije. To stane mnogo, tu so precejšnji stroški, pa ne bodo prihajali za to, da se licitacija razveljavlja iz administrativnih razlogov, ali zato, da se izvedo pogoji in cene za svrhe nekih intimnejših zvez z konkurenco.

Meni je ta stvar tembolj čudna, ker je g. minister p. t. t. lani izjavil, da bodo ti kablji prinesli približno 25 milijonov povl-

Nazadnje se vendarle vsakdo vrača k meni!

Saj ni čudno — kajti edino le NIVEA vsebuje „Eucerit“ krepljeno sredstvo za kožo in vrh tega je NIVEA zelo poceni in koristna.

šica čstege dohodka, pa se potem takem odrekamo temu dohodku. Ne vem, iz kakšnega razloga se to odlaga, mislim pa, da bi bilo treba, da forsiramo to stvar, ker je to pre dolgo odlašanje že sedaj v našo in mednarodno škodo.

Kar se tiče radija,

smo slišali, da se venomer odlaža vprašanje Zagreba in Ljubljane. Vemo pa, da v Beogradu paradija kot zelo patriotska družba neka »Radio d. d. e.«, o kateri je znano vsem, da se 98% njenih delnic nahaja v tujih rokah, v rokah Marconijeve družbe v Londonu, ki je dobila znatno številno privilegijev.

Popraviť moram še neko stvar. Niso vsi dohodki izkazani tu v budgetu. Vemo, da poštne oboje, s katerim se ravna tako slabo, opravlja še eno zelo odgovorno in zelo važno službo. To je

služba za poštno hranilnico.

Poštna hranilnica izkazuje danes promet 300 mil jrd dinarjev, ali, kakor pravi sama v svojem poročilu, eno milijardo dnevno. Poštna hranilnica, gospodje, pa ne daje nikakšne odškodnine 13.000 uslužbencem poštne stroje, ki sprejemajo njen denar in odgovarjajo in nosijo posledice tega velikega obrata. Zato Poštna hranilnica izkazuje ogromne milijone čistega dohodka in z dala palačo za 100 milijonov. Uprav gorostasne so

administrativne kazni.

Iz poročila vidimo, da je bilo v letu 1936. kaznovanih 4402 poštarjev torej od 12.000 uslužbencev ena cela tretjina. Človek se mora zamisliti, ali je tako kaznovanje upravičeno, ali pa če ni to samo šikaniranje. Vemo, da polovica teh kazni niso bili samo službeni opomni ali samo disciplinske kazni, temveč da je bila polovica denarnih kazni. To je sistem, ki ni dober in ga je brezpogojno treba izpremeniti.

V zvezi z investicijami

bi hotel omeniti, da je poleg levega programa, ki smo ga slišali za primorske kraje, kateri imajo močan tujski promet, v zapadnem delu naše države n. pr. mesto Celje, ki ima velik tujski promet in je turistično središče, pa še do danes ni moglo priti do avtomatične telefonske centrale. Slišali smo, da se bo gradila nova proga Beograd-Cetinje-Budva. Mislim, da bi tudi proga Beograd-Ljubljana ne bila odveč, ker po grenki izkušnji z obljubo kablov ne verjamem, da do prihodnjega leta pridemo do zboljšanja zvezve z Ljubljano.

Ravno tako so tudi

naše zvezve z inozemstvom

nezadostne. Vidimo v poročilu, da smo odprli telefonski promet s Salvadorjem, Paragvajem in vso Južno Ameriko, da smo odprli 293 central v Grčiji in ravno tako v Bolgariji, v blagajni so pa tako revni dohodki našega telefonskega prometa z inozemstvom. Zakaj? Ker mora vsak interesent, ki se prijavi za odgovor čakati ure in ure, da se tako izgublja interes za te zvezve. V zapadnih delih Evrope vidimo, da se na razdalji 4 do 5 tisoč kilometrov čaka samo po 20 minut, da se dobi telefonska zveza.

Na eni strani smo škrti, na drugi pa zapravljamo. Za prevoz pošte s »simphonom« se troši približno 4000 dinarjev dnevno. Poštne službe, ki jo vrši »simphon«, bi mogli vršiti tudi konvencionalni brzoizloki samo z razliko 2 do 3 ur dnevno.

Na 745 dnevničarjev

se troši vsega skupaj 8,5 milijonov dinarjev. To je ves kredit za nje. Vidi se pa, da danes stoni na njih vse veliki poštne brojavni-telefonski promet. Zato se nikar ne čudite, da nas danes kakovost službe v takih razmerah ne more zadovoljiti. Ne samo poštni pravilnik za notranjo službo, temveč tudi večina drugih pravilnikov je tako polna izprememb in dopolnil in raznih tolmachenj, da se danes noben kontrolor ne more spoznati v njih.

Vsi pravilniki se naj natienejo v predčisti izdaji.

V določevanju budžetnih dohodkov

se je šlo daleč preko današnjega budžeta. Letos bo dala pošta predvidoma 491 milijonov, v novem budžetu pa je predviden 601 milijon dohodkov. Pričakuje se torej zvišanje dohodkov v tem resoru za 110 milijonov. To se, ne more vsvariti po redni poti, tu se vselakar krije neko pooblastilo za poslednji trenutek o priliki izglasovanja finančnega zakona, ali pa kakta obremenjevalna dobrota za narodno gospodarstvo, s čimer se ne moremo strinjati.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 uri.

Torek, 8.: Zadruga nad zadrugo. Red A. Sreda, 9.: Gospoda Glembajevi, Premierski abonma.

Cetrtek, 10.: Gospodična Julija. Snubač. Red Cetrtek.

V Streicherjevi veseli igri »Zadruga nad zadrugo« so vse vloge izredno posrečene, izvršno zasledene. Delo je všeč vsakomur, kdor si želi malo zabave. Dialogi so izredno zabavni.

OPERA

Začetek ob 20 uri.

Torek, 8.: Jakobin. Premiera. Premierski abonma. Gostovanje g. Rusa. Sreda, 9.: Don Juan. Gostovanje g. J. Gostiča. Red Sreda.

Prelepo Mozartovo glasbo, polno najlepših in najfinjših muzikalnih odlomkov, kakor tudi velikih arij, bomo slišali v sredo ko se ponovi pod taktirko ravnatelja Polića opera »Don Juan«. Zasedba posameznih vlog je ista kakor na premieri, tudi tokrat gostuje g. Gostič.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN IN DRUG Zagreb,

GAJEVA 8. ILICA 15.

obvešča neobvezno, da so v 5. razredu 35. kola državne razredne loterije 7. t. m. bili iztrebani sledeči dobitki:

DIN 200.000 št. 25580,
DIN 80.000 št. 67610,
DIN 25.000 št. 89787,
DIN 20.000 št. 10799,
DIN 12.000 št. 6490, 31849, 53757, 66056,
DIN 10.000 št. 4457, 48158, 51277, 51174,
73901, 74332,

PO DIN 8.000.— št. 20140, 45266, 62286,
63194, 99063,

PO DIN 6.000.— št. 6447, 8223, 9836,
16009, 27677, 28704, 35239, 44518,
46548, 64212, 70089, 79271, 84972,
87182, 88358, 88975, 95460,

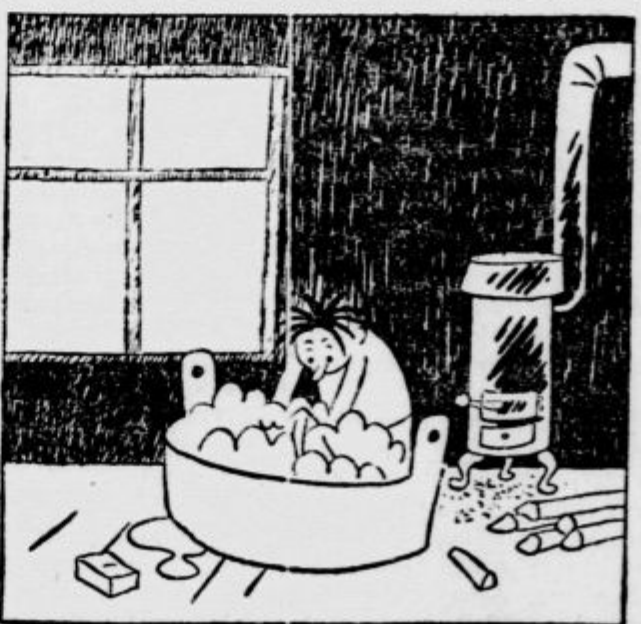
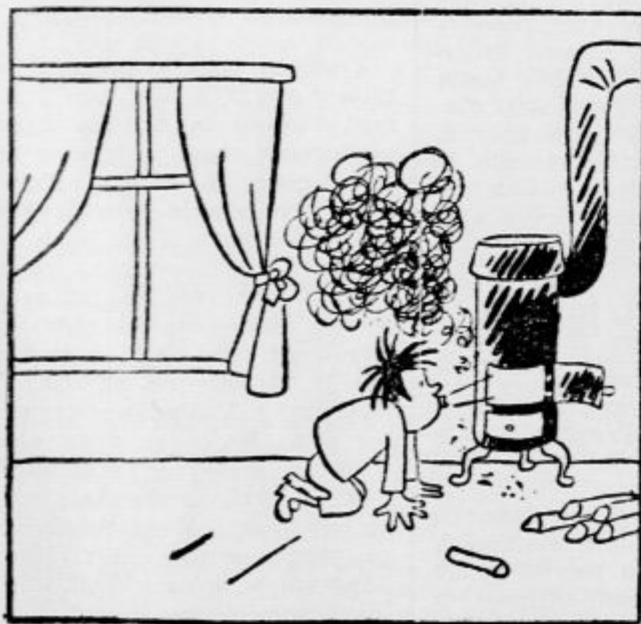
PO DIN 5.000.— št. 8504, 9326, 13408,
28317, 33147, 35504, 38753, 41173,
58400, 59769, 60812, 65796, 73973,
76655, 78874, 88695, 89850,

PO DIN 3.000.— št. 7094, 9700, 23127,
24506, 29801, 42741, 47962, 57028,
65658, 66172, 66817, 76822, 69947,
73400, 81045, 85527,

Poleg tega je iztrebanih 1300 števk z dobitkom po 1000 dinarjev, ki jih objavljamo na 7. strani.

Prihodnje žrebanje bo jutri 8. III.

Popolno uradno listo dobitkov, izdano tu kontrolirano od same državne razredne loterije, torej brez vsakih pogreškov, pošljemo vsakomur na zahtevo.

vse opere Schichtovo

Ledna plošča ni nevarna

Najnevarnejši doživljaj — vihar, ki je trajal deset ur — Topli Zalivski tok se ne končuje pri Grumantih

Ruski ledolomilec »Jermak« je z malim parnikom »Murmancem«, ki se je prosil za reševanje Papaninove ekspedicije, priplul v malo norveško luko Kopevnik. Prav za prav je priplul »Jermak« sam, »Murmancem« pa lepo za njim na vrvi. Ladijski sta se morali zateči v norveško luko zavoljo hudih viharjev, ki razsajajo že nekoliko dni na Atlantiku. V Kopevniku so prihitali takoj od vseh strani zastopniki tiska, da se pomenijo s Papaninovi o njegovi rešitvi in rešitvi njegovih tovarišev z ledne plošče.

Papanin je povedal, da o kakšni rešitvi iz nevarnega položaja prav za prav ni go-

vora. Bivanje na ledni plošči nikakor ni bilo tako nevarno, kakor si ljudje splošno predstavljajo. Najnevarnejši doživljaj je bil snežni vihar, ki je divjal deset ur sredi neprodne teme. Takrat so bili člani Papaninove ekspedicije na različnih točkah ledne plošče in niso mogli najti poti do taborišča. Ta dogodek jim je šel bolj na živce nego dogodek v noči na prvi februar, ko se je ledna plošča naravnost pod bivalnim šotorom razklala na dva dela. V ostalem se močje niso čutili nikoli osamljene. Radio jih je vezal s svetom, bili so v neprestanem stiku z amaterji na kratke valove vsega sveta.

Vodja ekspedicije je poročal nadalje o že prilično znanih znanstvenih uspehih te odprave. Posebno ponosen je na odkritje, da se topli Zalivski tok ne končuje pri Grumantih, kakor so menili doslej, temveč da se nadaljuje v globini kakšnih 200 m pod mrzlo vodo polarnega morja proti severu. Obsežne kartografske in magnetske meritve bodo rabile za določitev bodoče redne letalske proge med Rusijo in Ameriko preko Severnega tečaja. Prof. Šmit je k temu pripomnil, da namerava vlada za prihodnje leto organizirati novo odpravo na Severni tečaj, da bi nabrala še novih izkušenj za pripravo te zračne proge preko polarnega bazena.

Gorki ni umrl naravne smrti?

Odkritja bivšega ruskega generala v francoskem tisku

Maksim Gorki

Lani je pribežal v Pariz bivši general ruske vojske Krivecki, ki priobčuje zdaj v

pariških listih članek o sedanjem moskovskem procesu proti oboževanemu sodelavcu Lenina. Krivecki trdi, da je bil pisatelj Maksim Gorki zastrupljen. Vsi, ki poznajo Stalina in njegove metode, piše general, so preverjeni, da obožujejo svoje nasprotnike, napak in zločinov, ki jih je sam zagrešil. Gorki ni umrl naravne smrti, temveč je bil zastrupljen. Vse, kar je videl v novi Rusiji, ga je potrolo in razočaralo. Često je skušal nasilje ublažiti, žrtve pa rešiti.

V procesu proti Kamenjevu je Gorki jasno izpovedal svoje ogorčenje proti Stalinu. L. 1935. je hotel Gorki potovati v Pariz, da bi se udeležil nekega kongresa. Toda na Stalinovo osebno intervencijo mu niso izdali zahtevanega potnega lista. Pozneje so zahtevali zdravniški, naj bi Gorki odpotoval vsaj v Švico zaradi zdravljaja. Tudi ta zahteva se ni izpolnila, ker jo je odklonil Stalin, ki se je bal, da ne bo Gorki izven Rusije oznanjal resnico o svoji domovini. Korespondenco med Gorkim in Romainom Rollandom je dal Stalin zapleniti in Rolland se je silno čudil, ko ni prejel od ruskega prijatelja na svoja pisma nobenega odgovora.

Na vsako družino

eno sadno drevo

V Londonu je izšla statistika, ki navaja, da imajo na Angleškem in v Walesu 13 milijonov sadnih dreves, torej prav toliko, kolikor so našteji družin na Angleškem. Na vsako družino odpade eno sadno drevo.

Zdravnik, dedič svojega bolnika

Prijateljsko razmerje med pacientom in zdravnikom Zanimiva pravda v Franciji

O zanimivem sporu za dediščino poročajo francoski listi. Bogat, star človek, ki je trpel za težko srčno boleznijo, si je našel mladega zdravnika, ki ga je stalno zdravil. Dr. Gaston Littorien, kakor se imenuje zdravnik, je tega gospoda, Pierra Durbinja, spremljal na vseh njegovih potovanjih, nadziral način njegovega življenja in se ni umaknil od njega. Ni šlo samo za telesno zdravljenje, mladi mož mu je moral dajati tudi poguma.

Med zdravnikom in bolnikom se je razvilo sčasoma zaupno in prijateljsko razmerje, ki je našlo svoj izraz tudi v Durbinovi oporoki. Durbin je namreč dr. Littorienu določil za svojega glavnega dediča, svojemu sinu, s katerim sta si bila vedno v hladnem razmerju, pa je ostavil le to, kar je nujno moral.

Durbin je umrl med neko avtomobilsko vožnjo v bližini Toulona, na kateri ga je spremljal zdravnik. Njegov sin je sedaj nastopil proti oporoki. Pravi, da je bil oče popolnoma pod zdravnikovim vplivom in

da je precejeval njegovo delo. Zdravnik je prejemal visoko mesečno plačo, dosti višjo, nego bi bil dohodek, ki bi ga mogel imeti pri svoji mladosti z normalno prakso.

Mladi Durbin je tudi trdil, da zdravljenje, ki ga je prakticiral dr. Littorien z njegovim očetom, ni bilo vedno neoporečno. Vsekako bi bilo za očeta bolje, da ni vedno potoval in da bi bil ostal pod stalnim nadzorstvom kakšnega specialista. Cela vrsta priča pa je pripravljena izpovedati, da je dr. Littorien zdravil svojega bolnika z veliko požrtvovalnostjo in da mu je lajšal njegovo življenje. Javnost čaka za zanimanjem, kako se bo ta pravda končala.

Iz moskovskega procesa

Zgoraj: državni tožilec Višinski, spodaj: sodnik Uliih

Snežni plaz s strehe ubil starko

V Oppenbergu pri Liezenu je postala 61-letna kmetica Marija Forstner žrtev snežnega plazu s strehe. Stara žena je hotela pred hišo naložiti breme drv, da jih odnese v hišo. V tistem trenutku se je sprožil s strehe snežni plaz, ki je meril v ploščini kakšne tri kvadratne metre. Sneg je zasul starko in so jo svojci našli čez kakšne četrt ure pod snegom mrtvo.

Poroka kralja Zoga

Poroka albanskega kralja Zoga bo 26. aprila, na 500. obletnico svatbe albanskega narodnega junaka Skenderberga, ki je branil Albanijo proti Turkom. Do tega dne bodo urejene vse formalnosti glede nevestine veroizpovedi.

Kovinarjeva sreča

Za tri ustrežajoče besede je prejel pet tisoč dolarjev nagrade

Doslej je veljal Bernard Shaw za pisatelja, ki so mu delo najdražje plačevali. Neki ameriški založnik mu je plačal dolar za vsako besedo njegovega rokopisa, pri čemer so se tudi ločila štela kot besede. Ta visoki honorar pa je prekosil neki doslej neznan kovinar. Roy Harris se imenuje mož, ki je bil našel tri besede za neki natečaj in je prejel nagrado 5000 dolarjev.

Neki filmski producent je potreboval naslova za svoje najnovejšo delo in je razpisal nagrado 5000 dolarjev. 132.000 mož se je javilo. Najboljše rešitev pa je poslal po mnenju razsodišča mehanik pomočnik Har-

ris, ki je predlagal, naj bi se film imenoval »Človeška srca« (v angleščini tri besede).

Vsaka beseda mu je prinesla 1666,66 dolarja, tako da se Shaw še od daleč ne more pomeriti z njim. Harrisu so povabili v Hollywood, kjer so mu priredili velik sprejem. Navzoči so bili najslavnejši filmski zvezdniki in zvezde. Delavca so novinarji intervjuvali in je povedal, da je le s težavo dobil denar za znamko na pismu, s katerim je odposlal svojo rešitev. Dejal je tudi, da bo nadaljeval svoje življenje kot delavec. Z denarjem pa si bo osnoval popravilnico za avtomobile.

Greta Garbo se moži...

Reklamni trik ali resnica? — Spremlja jo dirigent Stokowski

Greta Garbo

Že nekaj časa se v svetovnem tisku pojavljajo sporočila, da se mudi Greta Garbo v družbi dirigenta Stokowskega v Italiji, in sicer v vili ob morju v Ravellu. Nekaj časa sta se stara prijatelja zadrževala v Amalfiju, potem pa je Garbo najela vilo Cimbrone v Ravellu, last lorda Grimthorpeista.

Dne 23. februarja se je dirigent Stokowski pripeljal v Rim, kjer ga je že pričakovala Greta Garbo. Tri dni pozneje sta oba zapustila večno mesto. Greta Garbo se je za nekaj dni popolnoma umaknila javnosti in ni niti za trenutek zapustila svojega bivališča.

Lokalne oblasti, katerim je predložila svoje listine v overovljenje, so na ta način spoznale, da imajo opravka z Margareto Luizo Gustavssonovo, rojeno v Stockholmu dne 18. septembra 1905. Stokowski pa je zapisal v svojo prijavnico, da se je rodil 18. aprila 1897. na Angleškem. Potni list Grete Garbo-Gustavssonove ima št. 53 ter je bil izdan v Stockholmu letos 29. januarja.

V okolici Sorrenta so se zaradi družbe Grete in Stokowskega raznesle vesti, da sta se prijatelja že poročila. Toda kmalu so govorice preklicali in zdaj javljajo, da bo poroka nekako sredi tega meseca v Turinu.

Reporterji, ki sledijo »božanstvenici« Grete in vsakem koraku so izvažali, da sta bila Greta in Stokowski tudi na obisku pri slavnem zdravniku Axlu Muntheju v Anacapriju. Munthe jim je o tem povedal: »Grete Garbo poznam prav dobro in sem prepričan, da me je obiskala. Spremljal jo je nekaj gospe, z imenom Stokowski. Ni mi pa znano, če je z njim že omožena, takisto ne vem, kam sta odšla potem, ko sta se poslovila.

Žrtev Berchtesgadena

General Jansa, šef avstrijskega generalnega štaba, je moral odstopiti, da ne bi s svojo osebo motil sporazuma med kancelarjema Hitlerjem in Schuschniggom.

Pritisk na kneza Radziwilla

Poljska kriminalna policija je prišla dva mlada učitelja glasbe, ki sta pošiljala poljskemu knezu Radziwili grožilna pisma. Aretiranca sta zahtevala od kneza večjo vsoto denarja, v nasprotnem primeru sta grozila, da bosta umorila go. Šustovo, nevesto starega plemiča.

Morilec Petljure mrtev

V Kapskem mestu je umrl Solem Schwarzbarth, ki je l. 1926. ustrelil ukrajinskega hetmana Petljuro. Pariško sodišče je morilca oprostilo. Schwarzbarth pa se je iz strahu pred maskevalci umaknil na afriška tla.

KARIKATURA

Med bivšim abesinskim cesarjem Hailejem Selasijem in rimsko vlado se baje vodijo pogajanja za negušen povrtek v Abesinijo. Haile Selasi bi v tem primeru postal vazalni knez pod italijanskim protektoratom.

A NEKDOTA

Na nekem koncertu je Bülowa motil stalen smuk. Obrnil se je in opazil, da izvira od pahljače neke dame v prvi vrsti. Bülow jo je ostro pogledal, a dama tega očita ni opazila. Hipoma je Bülow odložil taktno in dejal dami na glas: »Če se že hočete pahljati, pahljajte vsaj v taktu, prosim!«

VSAK DAN ENA

»Prosti sem ga malo ognja za cigaro.«

Prijatelj Muz v domu ob Gardskem jezeru

Na levi: Gabriele D'Annunzio ob pisalni mizi — Na desni: Pogled v knjižnico, ki so jo po njegovi smrti zapustili

MALI OGLASI

Izgubljeno

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Zgubila se je ura kromirana, zapetna, znamke »K.O.« v nedeljo zvečer od Knafleje ul. do Sv. Jakob trg. Pošten nadidej naj jo vrne proti nagradi v ogl. odd. Jutra, ker je ura drag spomin. 4736-28

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Trg. pomočnika perfektnega železnarja sprejme P. Koren, preje šterk, Crmonej. 4411-1

Samostojno

kontoristko za knjigovodstvo in ko respondenco sprejme v mesto na deželi. Prej sprejmeval z življenjskim poslom in zahtevki pri prejeti brazi in stanovanju na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva trgovska uradnica«. 4410-1

Sobarico

za pranje krpjanje in likanje perila, pospravljanje in čiščenje boljših sob ter serviranje, kakor tudi dekle vajeno vrtnih del za pomoč v kuhinji in pospravljanje in čiščenje navadnih sob sprejme trgovska hiša v podeželskem mestu. Ponudbe pod »Pridna in spretna« na ogl. odd. Jutra. 4408-1

Samostojno

kuharico vajeno boljše in navadno kuhinje in večje družine sprejme trgovska hiša v podeželskem mestu. Pogoji popolno zdravje, starost do 45 let. Te koča topla in mrazu v čisti in elektriki v hiši. Ponudbe s preložitimi črtami in zahtevki pod »Spretna in zmožna« na ogl. odd. Jutra. 4408-1

Blagajničarka

sprejme v trgovino v Ljubljani. Ponudbe pod »Blagajničarka 1936« na ogl. odd. Jutra. 4235-1

Učitelj(ica)

za francosčino, ki je študiral v Franciji, iščem k 10-letnemu dečku. Gledališka 14-V, vrata 18. 4713-1

Mlado natakario

delavno, čedno, znanostno, zmožno, nemščine, sprejme takoj. Pismene ponudbe s preložitimi črtami in zahtevki pod »Mlado natakario« na ogl. odd. Jutra. 4728-1

Iščem nastavljenca

ugodne znanosti, solidnega in marljivega, za stekla, ki obit in trgovino za stalno namestitev. Prednost imajo oni, ki govorijo nemški in madžarski poleg hrvaščine. Ponudbe pisмено in event. fotografijo. Na stop takoj ali 1. aprila. — Staklana Radnovič Ivan, Osišek, Trg Kralja Petra 7. 4723-1

Prvovrsten kraj.

pomočnik dobi delo za moško in damsko delo po meri. Modni salon Tavcar, Ilirska 12. 4731-1

Frizerko

dobro delavko, sprejme takoj Trtnik, Ambrožev trg št. 9. 4730-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par. da vez 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 12 Din.

Prodajalka

zmožna slovenčine, nemške in srbohrvaščine, izurjena v trafiki, pekarni in mlekarstvu, z več letnimi sprejmevali želja službe. Cenj. ponudbe na podr. Jutra v Celju pod »Zanesljiva trgovska uradnica«. 4709-1

JANKO TIČEK IN NJEGOV OČF

24 Ko vidi uboga opica mučitelja obnemoglega na tleh, ne ve od radosti kod ne kam. V navdušenju zapleše na verigi okoli drevesa, tako da se železna veriga ovije gospodarju okrog vratu: enkrat, dvakrat — štirikrat!

Brivski pomočnik

perfektni v trajni ondulaciji, želi premeniti mesto. Ponudbe na podružnico Jutra Celje pod »Nekadilce«. C325-2

Pridna mlada

Koroška prijazna, simpatična, poštena ter zdrava in zelo spretna pri streljanju, želi premeniti mesto natakario (oziroma plačline). Gre v kavarno ali restavracijo, najraje v kakšnem letoviški kraj. Zmožna je kavicje, zna nemški ter malo hrvaški. Želi nastopiti 15. marca. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra moč 66«. 4564-2

Veleposestniki!

Pri doseganju zadnjih dosežkih zamejencem 150 do 200% več dohodkov na posestvu ako me na stavite kot ekonomista. — Dopisni na ogl. odd. Jutra pod »Nova kultura«. 4430-2

23 leten fant

pošten, zmožen, išče službo ali podobno. Nastopi lahko takoj. Franc Kotnik, Nova vas pri Rakcu. 4722-2

Mehanik

specialist za šivalne in pisalne stroje ter cerkvene ure, išče zaposlenja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Specialista«. 4735-2

Lesni manipulant

z večletno prakso, išče službo v dravski ali saviški banovini. Zmožen vodstva na parnih žagah in vseh drugih v lesno stroko spadajočih del. Prevzame tudi zastopstvo za nakupovanje lesa v domačem kraju. Samo resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmožen manipulant«. 4711-2

Mlajši brivski

pomočnik želi spremeniti mesto z vsokorbo v hiši. — Čemazar, Šmartinska 18, Ljubljana. 4710-2

Plačilni natakario

zmožen več jezikov in kavicje, išče službo v Dalmaciji. Naslov: Dalmatince, Bled 2. 4444-2

Vajenci (ke)

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Vajenca

sprejemno v moško modno trgovino. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Priden in pošten«. 4716-44

Krepkega vajenca

z dovršeno meščansko šolo, sprejemno za izučiteljske specialne gradbene obrti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stanujoč v Ljubljani«. 4733-44

Knjige

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Nekaj specialnih

knjig za mero, z nalepkami po gledovno prodaj. P. zelo nizki cenj. Iv. Bonaž, Šenlburgova 5. 4726-8

Kolesa

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Kolo

in klavirsko harmoniko poceni prodam. Nasov v vseh poslovi. Jutra 4504-26

Med mestom

in deželo posreduje »Jutrova mali glasnik«

Kolesa

damka in moška, najnovjši letošnji modeli, v največji izbiri že od 550 Din naprej. — Nova trgovina, Tyrševa 36 (nasproti Gospodarske zveze). 4277-11

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah

CERNE — juvelir,

Ljubljana, Wolfova ul.

Kupim

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Stare moške obleke

čevlje, perilo, pohištvo kupujem. Pišite: Drame Alojz, Ljubljana, Gallusova nabrežje 29. 4612-7

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Dobro ohranjen

železen rezervar za vodo 1.750 litrov. — 2 karjasti mreži (Scheffgitter) in 1 ventilator premer 1 m — ugodno napredaj. Jože Tovernik, Breg, Celje. 4395-6

Rani krompir

Semenski oves

Grah

Automobil na Sarcelu, ki sta najpogostejši vrsti.

Cvetni gomolji

originalni

Mesečna jagoda

ki rodi že prvo leto.

Sever & Komp.

JUBLJANA

Zahtevajte cenik!

4163-6

Starinska omara

za knjige in drugo pohištvo, na prodaj. Mestni trg 7-1 nadst. 4712-6

Kapital

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Hranilne knjižice

z vrednostne papirje 3% OBVEZNICE za likv. kmetičkih dolgov STALNO KUPUJEM

AL Planinšek

Ljubljana

Beethovnova 14.

Telef. 35-10 2318

Kateri gospod

drži nameštence bi posodil gospodtini okrog 10.000 din za skupno oddajo hiše v svrhu poznejše živitve. Naslov v vseh poslovi. Jutra 4630-16

Posojila

od dame iščem. Poznejša želitev ni izključena. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Posojilo« 15.000«. 4309-16

Posest

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Večje število parcel

kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš ter vil, ima na prodaj gradben. strokovno izobražen posredovalec

Kunaver Ludvik

Cesta 29. oktobra 6. Telef. 37-33. Pooblaščen graditelj in sodni cenitelj za navete brezplačno na razpolago. 25-20

Eksportni mlin

išče prvovrstnega

NADMLINARJA

sposobnega, da v tehničnem pogledu samostojno vodi delo velikega mlinškega podjetja, da samostojno manipulira z laboratorijem in da popolno obvlada srbsko-hrvatsko-slovenski jezik.

Ponudbe z obširnimi opisom dosedanjega službovanja, prostim prepisom dokumentov o strokovni izobrazbi in službovanju do 25. marca t. l. poslati pod šifro »Stručnjak«, na »Sedmu silu«, Beograd, Poenkareova 21.

LJUBLJANA, dne 7. marca 1938.

PIRKOVIC LUDVIK, učitelj v pok., brat ter ostale sorodstvo.

Prodaj posestvo

nova zidana hiša, sadonosnik, lepa solčna lega. — Jožef Španinger, Fram 130. 4737-20

Lokali

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Mekarno

dobro vpeljana, oddam takoj v centru Ljubljane po ugodni ceni. Ponudbe pod »Vseled odpotovanja na ogl. odd. Jutra«. 4717-19

Lokal

za mesarstvo, z delavnico, oddam v najem. Ciglarjeva ul. 12. Udmat. 4714-19

Brivski salon

na jako prometni točki v Mariboru na prodaj. 2.500 Din takoj, drugo na obroke. Pismene ponudbe pod »Bodočnost« na podružnico Jutra Maribor. 4738-19

Obrt

Din za šifro ali dajanje Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Obrtne listine

za gostilno, trgovino in trafiko posodim po dogovoru takoj. Cenj. dopise na ogl. odd. Jutra pod »Smece«. 4725-30

Stanovanje

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

komfortno se odda v višini v centru mesta. — Ogledati Knafjeva 13 II. 4336-21

Enosob. stanovanje

s kabinetom oddam takoj. Vprašati Soss, Mestni trg 18. 4354-21

Stanovanja

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

4—5 sobno

stanovanje iščem za 1. maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačam cv. za eno leto ali več vnapije«. 4399-21a

Tisoče zahval

prejema »MORANA«

SMRT PRESAVOS

MORANA DELA ČUDEŽE

LAŠKE PRESTANEO TAKO ŽIVETI

IRIZASTO NA PRAVEM MESTU

OSTRANIRI POKOJNICA IN HRANI

LAŠKE KROŠENJE. POŠILJAMO

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

POŠILJAMO STEHILNICE

Stanovanje

eno ali dvosobno, išče za takoj v bližini stare cerkve v Sp. Šiški J. Vavpetič, Celovška 69. 4734-21a

Soboda

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Sobo

s separiranim vzhodom takoj oddam. Knafjeva ul. 13.II. 4355-23

Prazno sobo

veliko in svetlo, s posebnim vzhodom s stopnišča, oddam 1. aprila. Borštnikov trg 1-1, I. et. 4587-23

Živali

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

Svileni pinči

malteški in ruski hrti, ugodno napredaj. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 4721-27

Dopisi

16 Ob dvajset uri pri meni prosim prinesiti omenjeno seboj. D. javi! p 4718-24

MM

Cakaj v torek ob 4. 4729-24

Ženitve

Vdovca z otroci želi poročiti ljubezna čedna, poštena gospodična drž. uradnica, dobra gospodinja, s 40.000 Din prihranka in bala. Pogoji: srčna kultura, vsilja izobrazba in eksistenca, starost 35—45 let. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Resna želja«. 4724-25

Razno

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši zmesek 17 Din.

POMLADNE

NOVOSTI vseh oblačil, sport kamgarn, obleke, pumparice, perilo i. t. d. najceneje

PRESKER, Sv. Petra c. 14.

Ali so Vaše USTNE

ustvarjene za POLJUB

Nove kozmetične spretnosti filmskih zvezd.

Da postanejo Vaše ustne mehke, eksotične, privlačne — stvorite

NOVO KOŽO

in

KRASEN TEN

v 48 urah

Tudi lepo lice izgubi svoj čar, če ustne niso privlačne. Mnoge filmske zvezde v začetku svoje karijere niso bile ravno lepe. Ali s pomočjo novih spretnih metod so kmalu opešale svoje lice, ustne, kožo in polt. To lahko napravi tudi vsaka druga žena, kakor je v naslednjem obja-

snjeno. Če je Vaše lice upadlo ali ovenelo ali če Vaše usta izgledajo, nagubana in videti stara, ji je treba vrniti mladost z Biocelom. Biocel se dobiva iz kožnih stanic mladih živali. Zdjaj ga mešajo z rožnato kremo Tokalon in to ravno v pravem razmerju, da Vaše kožo obdrži čvrsto, svežo in mladostno. Uporabljajte to kremo preko noči. Zjutraj uporabljajte belo kremo Tokalon (ne masno) kod podlago za puder in ruž. Ta krema napenja, redi in krepi kožo, beli teno, nečisto kožo, razkraja zajedalce in zožuje razširjene žilnice.

Niti ena od desetih žena ne uporablja pravo barvo pudra. Kakršnokoli barvo sedaj uporabljate, pri vsaki je mogoče da ni primerna za Vas. Edini način ugotovitve prave barve je ta, da poizkusite eno barvo na eni, drugo barvo pa na drugi strani lica. Naša kozmetična urednica Vam bo poslala brezplačno (kakor je spodaj omenjeno) štiri razne barve pudra Tokalon s peno smetane, da napravite ta poizkus. Ta puder je na zraku prevelik, neviden in nepre-

močljiv. Obdrži se na koži štirikrat dalje kakor navadni pudri, ker vsebuje peno smetane. Kožo napravi gladko, ter ji da globok »mat« odraz.